

Педагогикалык кеңеш
тарабынан кабыл алынган
Буйрук № 3/15
« 1 » 09 2022 ж

БЕКТЕМ
Мектеп жетекчиси

Чаарчокиева С. А.
2022 ж

Арзымкан Бостонов атындагы орто мектебинин парламенти жөнүндө ЖОБОСУ

1. Жалпы жоболор.

- 1.1 Мектеп парламенти - өз укуктарына жана милдеттерине карата аң-сезимдүү жана жоопкерчиликтүү мамилени калыптандыруучу, өзүн-өзү башкаруучу орган.
- 1.2 Окуучулардын өзүн-өзү башкаруу уюму өз ишинде “Кыргыз Республикасынын Билим берүү жөнүндө” Мыйзамын, БУУнун Баланын укуктары жөнүндө Конвенциясынын мектептин Уставын, ошондой эле ушул Жобону жана мектептин жергиликтүү укуктук актыларын жетекчиликке алат.
- 1.3 Мектептин окуучулар жамаатынын жогорку органы - мектептин парламенти, ал мектептин лидери-президенти башында турат.
- 1.4 Мектептин парламентин окуучулар тарабынан шайланган президент башкарат.
- 1.5 Мектептин парламенти министрликтерден турат министрлер башында турат
- 1.6 Башталгыч класстын окуучулары (1-4-класстар) ар кандай мектептик жана класстын тышкары иш-чараларга катышуу аркылуу мектеп парламентинин иши менен таанышышат.
- 1.7 Мектептин орто деңгээлинин окуучулары (5-9-класстар) ар кандай иш-чараларды уюштурууга жана өткөрүүгө катышышат.

2. Мектепти башкаруунун максаты жана милдеттери

- 2.1. Иш-чаранын максаты-окуучулардын билим беруу мекемесинин мектептеги өзүн-өзү башкаруусуна катышуу укугун ишке ашыруу
- 2.2. Мектептин өзүн -өзү башкаруусунун милдеттери:
  - бирдиктүү форманы түзүү аркылуу билим берүү тутумун түзүү.
  - инсанды жалпы адамзаттын баалуулуктары менен тааныштыруу, мектептин коомдук турмушуна катышуу аркылуу социалдык нормаларды киргизүү
  - өзүн көрсөтүүгө, өзүн-өзүн тастыктоого жана ишке ашырууга шарт түзүү
2. Мектептин өзүн-өзү башкаруусу эмгекке тарбиялоону жана кесипке багыт берүүнү.

Класстан тышкары тарбия иштерин уюштурууга өзүн-өзү кызмат кылууну өркүндөтүүгө, окуучулар арасында коомдук менчикке болгон сый мамилени калыптандырууга, мектеп окуучуларынын аң-сезимдүү дисциплинасы жана өзүн алып жүрүү маданияты мектептин ички эрежелерин, бирдиктүү талаптарды бардык окуучулардын аткаруусуна өбөлгө түзөт. Кеңеш билим алууда өз ара жардамдашууну уюштурат.

3. Сабактар боюнча олимпиадаларды, кечелерди уюштурууга жана өткөрүүгө жардам берет.

4. Мектеп парламенти мектеп окуучуларынын эмгек бирикмелерин түзүүгө катышат, алардын эффективдүү болушун уюштурууга ар тараптуу салымын кошот.

5. Мектеп парламенти мектепке өзүн-өзү тейлөөнү уюштурат, класстарды класстык бөлүмдөрдү жана башка жайларды тазалоо, мектептин аймагын көрктөндүрүү, класстарды жана класстардын шаймандарын коопсуздугуна өбөлгө түзөт

2. Мектеп парламентинин иш-милдеттери

3. Өзүн-өзү башкаруу

3.1 Мектеп турмушунун маселелерин чечүүдө окуучулардын атынан сүйлөйт, мектеп окуучуларынын мектеп жашоосу жөнүндө пикирин изилдейт жана түзөт, мектептин башкаруу органдарында окуучулардын позициясын билдирет, билим берүү процессин өркүндөтүү боюнча сунуштарды иштеп чыгат.

3.2 Окуучулардын класстан тышкары демилгелерин ишке ашырууга көмөктөшөт, кызыкчылыктарын жана мектептен тышкары иштер чөйрөсүндө мектеп окуучуларынын муктаждыктары, аларды жүзөгө ашырууга шарт түзөт.

3.3 Чыр-чатактуу маселелерди чечүүгө көмөктөшөт, мектеп көйгөйлөрүн чечүүгө окуучулардын, мугалимдердин жана ата-энелердин кызыкчылыктарын шайкеш келтирүүгө катышат, окуучулардын укуктарын коргоо боюнча ишти уюштурат.

4. Укуктары жана милдеттери

4.1 Өзүн-өзү башкаруу органдары чыныгы укуктарга ээ жана өз иши үчүн чыныгы жоопкерчиликти тартат.

4.2 Мектептин каалаган окуучусу, ошондой эле мектептин өзүн-өзү башкаруу уюм төмөнкүлүргө укуктуу:

- анын ар намысына жана кадыр-баркына карата мамиледе болсо, окуучулардын жеке кызыкчылыктарын коргоо;

- мектеп иштерин башкарууга катышуу, өз оюн ачык жана туура айтуу, иш аракеттерди сындоо, келечекте аларды кароо үчүн өз сунуштарын билдирүү;

- мектептин максаттары менен милдеттерине карама -каршы келбеген ар кандай чыгармачыл топторго, комитеттерге, клубдарга ж.б.

Мектептин аймагында, анын ичинде жабык жолугушууларды, башка иш-чаралар жумасына жок дегенде бир жолу өткөрүү.

- мектептини аймагындагы маалыматты белгиленген жерге жайгаштырып, мектептин жалпыга маалымдоо каражаттарында алардын өкүлдөрүндө класстык сааттарда жана ата-энелер чогулуштарында чыгып сүйлөөгө убакыт берүү;
- мектеп администрациясына жазуу жүзүндө суроо-талаптарды сунуштарды жөнөтүү жана аларга расмий жоопторду алуу, мектептин ченемдик документтерин жана алардын долбоорлору менен таанышуу жана аларга сунуштарды киргизүү, маселелер боюнча мектеп администрациясынан маалымат алуу;
- студенттер арасында сурамжылоолорду жана референдумдарды өткөрүү;
- окуучулар кеңешинин иш-чараларын даярдоодо жана өткөрүүдө мектептин тарбия иштери үчүн жооптуу кызматкерлеринин уюштуруучулук колдоосун колдонушат;
- мектептеги окуу жана тарбия процессин өркүндөтүү боюнча мектеп администрациясына сунуштарды киргизүү;
- басылып чыккан органдарды түзүү;
- мамилелерди түзүү жана башка билим берүү мекемелеринин кеңештери тарабынан биргелешкен иш-чараларды уюштуруу;
- мектеп оргтехникалык байланыш жабдууларын жана башка мүлкүн пайдалануу, администрация менен макулдашуу;
- мектептин тарбия ишинин планына сунуштарды киргизүү, мектептен тышкары органдарда жана уюмдарда окуучулардын кызыкчылыктарын коргоо;
- мектеп делегацияларынын курамы түзүүгө катышуу;
- мектептин Уставына жана мыйзамдарына ылайык башка ыйгарым укуктарды жүзөгө ашырат.

4.3 Мектептин өзүн-өзү башкаруу органдарынын мүчөсү болгон окуучулар төмөнкүлөргө милдеттүү: окууда, иштөөдө, мектептин мүлкүн коргоодо үлгү көрсөтүшөт.

б. Мектеп парламентин түзүүнүн тартиби

1. Мектептин өзүн-өзү башкаруу тутуму 2 деңгээлге ээ:
  - биринчиси (негизги деңгээл) - класстык өзүн-өзү башкаруу
  - экинчиси - мектептин өзүн-өзү башкаруу
2. Мектептин өзүн-өзү башкаруусу калыптанган - бир мээнетке тандалма негизде бир жыл
3. Мектептин парламенти 8-11-класстын окуучуларынан куралган, аларга класстарды бөлүп беришкен.
4. Мектептин өзүн-өзү башкаруусу өзүнүн түзүмүн өз алдынча аныктайт, мектептин Президенттин мүчөлөрдүн арасынан шайлайт.
5. Мектептин президентин өзүн-өзү башкаруунун ыйгарым укуктуу мүчөлөрү түздөн-түз жашыруун добуш берүү менен шайлашат.
6. Окуу-тарбия формасынын негизги мазмунуна ылайык төмөнкү билим берүү мектеп кеңешинин бөлүмдөрү иштейт:

- иш чаралары;
- эс алуу;
- спорт;
- пресс-борбор.

5.7 Бөлүмдөрдүн жалпы функциялары:

- иштеп чыгуу жана чечим кабыл алуу -чечимди класстарга жеткирүү -кабыл алынган чечимдин аткарылышын уюштуруу - кабыл алынган чечимди ишке ашыруу үчүн шарттарды түзүү;
- чечимди кабыл алуу, анализдөө, эсепке алуу, натыйжалуулугун баалоо, контролдоо жүрүшү жөнүндө маалымат алуу;

5.8 Кеңештин жыйналыштары айына кеминде 2 жолу өткөрүлөт (зарыл болсо, алар көп өткөрүлүшү мүмкүн).

5.9 Кеңеш мугалимдердин жана ата-энелердин өзүн-өзү башкаруу органдары менен өз ара аракеттенет.

Мектептин президенти жана парламенти педагогикалык кеңештин ишине, мектептин директору менен жолугушууларга катышат, окуучулардын жамаатынын жашоо маселери талкууланат, жалпы мектеп иш-чараларын даярдоо жана өткөрүү, мектептин башка билим берүү мекемелери менен өз ара аракеттенүүсү.

6. Мектептин өзүн-өзү башкаруусун куруунун жана өнүктүрүүнүн принциптери.

6.1. Мугалимдердин, окуучулардын, ата-энелердин бардык мектептин өзүн-өзү башкаруу органдарын шайлоо.

6.2 Педагогикалык жактан балдардын өзүн-өзү башкаруусун өнүктүрүүнү камсыз кылат. Мектептин өзүн-өзү башкаруу органдарынын ишмердүүлүгүнө кеңири маалымдуулук.

6.3 Мектептин турмушундагы, мектептеги мамлекеттик органдардын ишмердүүлүгүнө кандай маселелери боюнча сын жана пикир айтуу.

6.4 Мектептин өзүн-өзү башкаруу мүчөлөрүнүн системалуу алмашуусу, иштин түрлөрүн жаңыртуу

6.5 Ар бир адамга карата гумандуулук, кызыкчылыктардын артыкчылыгы.

7. Башка органдар менен байланыш

7.1 Кеңештин класс жамааттары менен байланышы класстык чогулуштар тарабынан шайланган аксакалдар аркылуу жүргүзүлөт

7.2 Класстык чогулуш - класстагы окуучулардын өзүн-өзү башкаруунун жамааттык органы - айына кеминде бир жолу өткөрүлөт.

7.3 Класстык чогулуш класс жамаатынын иши боюнча чечимдерди кабыл алат. Мектептин кеңешинин чечимдери жөнүндө маалыматты угат, ушул чечимдерди ишке ашыруу боюнча конкреттүү чараларды белгилейт.

8. Өзүн-өзү башкаруу органдарынын ишинин мазмуну

8.1 Өзүн -өзү башкаруу органдарынын ишинин мазмуну уюмдун мүнөздүү иш аракеттеринин негизинде аныкталат.

Мектептеги класстан тышкары иш чаралар:

- предметтик жумалыктар, жолугушуулар, интеллектуалдык оюндар, талаш тартыштар, конференциялар, консультациялар (окуучулардын окуусунда өз ара жардамдашуу); спорт жана эс алуу иштерин уюштуруу, спорт секциялары, спорт күндөрү, мелдештер, ден соолук күндөрү;
- көркөм-эстетикалык иш чаралар, концерттер, майрамдар, конкурстар жолугушуулар
- кичүүгө жардам берүү жана улууларга кам көрүү

-маалымат иш аракеттери- жашоо жөнүндө жазылган маалымат класстар мектеп борборлору.

Окуучулар иш чараларды даярдоого жана уюштурууга активдуу катышат

9. Окуучунун өзүн- өзү башкаруусун мектептеги натыйжалуу иш аракетинин критерийлери болуп төмөнкүлөр саналат.

10. Окуучуларды окуу-тарбия иштерин уюштурууга жана аны башкарууга киргизүүТоптордун иштерин уюштуруу жөндөмдүүлүгү.

11. Жалпы максаттарга жетүү үчүн жоопкерчиликти билүү.

12. Келечектин программасын талдоо жана аныктоо.

13. Кеңештин курамынан чыгаруу шарттары.

Кеңештин мүчөлөрү көпчүлүктүн добушу менен Кеңештен чыгарылышы мүмкүн, эгерде:

- Анда белгиленген негизги укуктарды жана милдеттерди аткарбаса;

Мектептеги эрежелерди жана тартипти бузуу;

- Кеңештин отурумдарына себепсиз 3 жолудан ашык катышпоо;

- Кеңештин мүчөлөрүнүн аракетсиздиги жана демилгесиздиги.

14. Корутунду жоболор.

15. Бул жобо бекитилген учурдан тартып күчүнө кирет;

16. Бул регламентке өзгөртүүлөрдү мектептин парламенти мектептин окуучулар кеңештин сунушу боюнча киргизет (мектеп окуучуларынын конференциясы).